

PRZEBICIE (9) *sb n*

Pierwsze e jasne, końcowe z tekstów nieoznaczających é oraz -é.

sg *N* przebici(e) (2). ◊ *G* przebicia (3). ◊ *A* przebici(e) (1). ◊ *I* przebici(e)m (2). ◊ *L* przebicium (1).

Sł stp brak, Cn s.v. przekłócie, Linde XVI w.

I. *Rzeczownik od „przebić”*: *przekłucie ostrym narzędziem; traiectio Mącz; paracentesis, punctio, punctus Cn [w tym: czego (4)] (5) : LubPs F; Mącz 163b; W rychle potym/ gdy do łamania kości przyzło/ Pánu w tym/ z íkrytey łáiki Boskíey/ zfolgowano: á przebićiem boku iego świętego/ wytoczeniem cudowney krwi y wody/ źrzodlá nam nieprzebráne/ łáiki Bożey y Sákrámentow iego otworzono. LatHar 320; [Sam [Jezus] potym dobrowolnie podał ręce y nogi do przebićia. BzowRóż 80].*

przebiecie czym (2): z przebićiem boku twego włócznią żołnierfką/ ták raczyłeś krew y wodę wylác dla nas/ że iey namnieyfa kropiá w tobie nie zoftála. *LatHar 301, 736 marg.*

II. *Rzeczownik od „przebić się”*: *przedostanie się [czyje] (1) : Tákże włyfscy złoczyńcy niech meat kopáią Rzekam/ ktore fie ná doł do gránic ściągáią: Náđ ktoremi ítráźnice/ twierdze/ podziálamy/ Dla przebićia Tátárow pilność záchowamy. BielSjem 18.*

III. *Ślad po przebicium (3) :*

Wyrażenia: »przebiecie gwoździowe, g(w)oździ« = *fixura clavorum Vulg (1:1)*: A on [Tomasz] im [Apostołom] rzekł: Nie vyrzéli w iego ręku przebićia gwoździowego/ á nie wpułzczę pálcá mego tám gdzie były gwoździe/ á nie włożę ręki mey w bok iego/ nie vwierzę [Vulg Ioann 20/25]. *MWilkHist Lv [przekład tego samego tekstu: WujNT, [Leop (Linde)]]; WujNT Ioann 20/25; [Leop Ioann 20/25 (Linde); Ieśliż ręki moiey w tę iáłkinią włożyć nie będę mógł/ ábym go od śmierci/ [...] z gárdlá wydárł: litowác ręku y nog moich niechcę/ do przebićia gwoździ. BzowRóż 80].*

»przebiecie ran« = *rany (1)*: Rácż [Panie] mię też zákryć w przebićiu ran twoich od oblicza gniewu twego *LatHar 298.*

Synonimy: **I.** *przekłócie*; **II.** *przeście*; **III.** *rana, ranienie.*

Cf PRZEBIĆ